

EENE MARKT IN ZUID-AFRIKA.

Hebt gij wel eens eene markt bezocht, lieve lezer? Maar welk eene vraag! Wie uwer zou dat bedrijvige leven nooit gezien hebben; doch mijne bedoeling is eigenlijk deze: hebt gij wel ooit eene markt bezocht, zonder dat eenig persoonlijk belang u daarheen riep? zonder dat gij er iets te koopen hadt, dat dan toch in zeker opzigt uwe gedachten zoozeer bezig hield, dat gij niet met een onbevangen oog om u heen kondet zien, en dus die opmerkingen niet hebt kunnen maken, die den denkenden mensch moeten bezielen bij het aanschouwen der verschillende hartstogten, die als op het gelaat der verkoopers te lezen staan. Slechts bij weinigen is het de eenvoudige begeerte om iets te verkoopen, en daardoor eene kleine verdienste te verwerven ten einde het gezin te kunnen onderhouden; bij de meesten heerscht eene bovenmatige winzucht, en niet tevreden met eene geoorloofde winst, trachten zij van den eenvoudigen koper zoo veel mogelijk te verkrijgen, om, niet altijd, dat geld tot nuttige einden te gebruiken, maar het in verkeerde verkwinging, ja zelfs in het zoo heillooze gebruik van sterken drank weer spoedig te verteeren. Er zijn er ook, op wier gelaat en in wier handelingen duidelijk het woord „bedrog” te lezen staat, die den ligtgelovigen koper misleiden, door hem slechte goederen of koopwaren aan te prijzen, en die er zich in verheugen als zij den onnoozelen man of de ligtgelovige vrouw hebben om den tuin geleid. Zou op zulk eene handeling zegen kunnen rusten? zouden zulke menschen met een oprecht hart de bede kunnen uitspreken: „geef ons heden ons dagelijksch brood?” Maar dan nu eene markt in Zuid-Afrika, zou het daár niet beter zijn dan in onze groote steden? O, lieve lezer, de menschen zijn overal hetzelfde; wel vertoonen zij zich hier en elders van verschillende zijden, wel heeft luchtgesteldheid, opvoeding, levenswijze enz. invloed op de vorming van den mensch, maar toch als wij hen oplettend gadeslaan, zullen wij bij veel verschil in geaardheid en handelingen, evenwel in hunne beweegredenen des harten nog oneindig meer overeenkomst dan verschil opmerken, en hetzij de mensch zwart of blank zij, beschaafd of onbeschaafd, slaaf of vrije, het hart, indien het niet door den Geest Gods is wedergeboren, blijft overal hetzelfde en is arglistig meer dan eenig ding.

En toch, dat ongelukkige Afrika, het vaderland der negers, hoeezer wekt het mijne sympathie op, hoe gaarne zend ik mijne geboden op voor een volk, dat nog zoo weinig Christenen bevat, ja nog zoo weinig gelegenheid bezit om het heerlijk geloof in den eenigen en algenoegzamen Zaligmaker te kunnen sannemen. Immers indien wij de zendingkaart openslaan en zien hoe weinig zendingposten zich in het groote Afrika bevinden, dan bloedt ons het hart, en wij kunnen de bede niet weerhouden: „Heer, zend arbeiders in uwen wijngaard!” Want, niet waar, lieve lezer! ik mag toch wel vertrouwen dat gij niet behoort tot hen, die beweren dat het beter zou zijn in het eigen vaderland een levend Christendom te wekken, eer men zich tot den vreemde zal bepalen; maar het eene zult gij doen en het andere niet nalaten, beide kunnen vereenigd worden, en ik vraag u: wanneer zal het dan de beurt der arme Heidenen worden, als wij eerst met ons vaderland zouden willen voldaan zijn? Ik vrees nimmer. Een ander bewert: „Het Christendom kan wel gepredikt worden daar waar reeds eenige beschaving bestaat;

DE CHRISTELIJKE FAMILIEKRING, VI.

maar voor wilden dient het tot niets, uit negers maakt men geene Christenen.” Doch hoe anders heeft de ondervinding dit bewezen; immers wij weten, niet alleen door de berigten onzer zendingen maar ook door andere getuigen, hoe zeer het ligt ontvlambare gemoed des negers gereed is om de blijde boodschap te ontvangen, hoe zeer zij, zoo weinig gewoon om op aarde liefde van medemenschen en nog veel minder van hunne opperhoofden te ondervinden, zich verheugen als zij hooren dat er een God bestaat, oneindig veel verhevener en magtiger dan alle goden te zamen, die zij hadden leeren aanbidden, een God die alles gemaakt heeft en onderhoudt, en dat diezelfde God niet alleen de Vader der blanken, maar ook de Vader der arme negers wil zijn, dat Hij zelf ook hen liefheeft, en voor hen zijnen eigenen Zoon in den dood gegeven heeft; en als zij dan van dien eenigen Heer en Zaligmaker hooren, die ook voor hen geleden heeft, waarlijk dan zou men die bewering wel spoedig laten varen, als men het kinderlijk geloof en de innige blijdschap dier arme wilden ziet, en hunne woorden gepaard met vreugdetranen hoort: „Massa, ook voor mij, voor mij o! Massa, dat is te veel, te heerlijk, hoe gelukkig ben ik nu!” Ja voorzeker, diep beschamend is hun kinderlijk geloof, en vurig blijft onze bede om vermeerdering van arbeiders op dit groote veld; immers wij weten het, de zuidpunt van Afrika of het Kaapland is bezet door de zendingposten der Broedergemeente, der engelsche methodisten, rijnsche en berlijnsche genootschappen en anderen, en kan een Christenland genoemd worden; verder rechts zijn nog verscheidene zendingposten, waarvan niet weinigen zeer ijverig zijn, en niet minder die ter regterzijde gelegen is, namelijk die der broeders van Barmen. Maar welk een afstand als men van daar uitgaande tot aan de kust van Kongo en van de andere zijde tot aan Zanguabar bijna geene zendingposten meer ontmoet. O! hoe veel werk is er nog te doen! wat moet er nog veel gebeuren eer het zal zijn ééne kudde onder éénen Herder! Doen wij dan wat wij kunnen om de zendingzaak te ondersteunen; en, zijn wij niet gezegend met aardsche middelen, eene groote en invloedrijke zaak is toch altijd in onze magt, zoowel van rijken als van armen, namelijk het gebed; laat ons dit dan niet verzuimen, maar onze arme broeders en zusters uit de heidenwereld opdragen aan Hem, die ook hun Heiland en Heer wil zijn, en die lust heeft in het behoud des zondaars. O mogten nog velen uit dat onmetelijk groote land worden toegebracht tot het kruis van onzen Heer, en uit het slavenjuk der zonde tot de eenige ware vrijheid, om een kind van God te mogen zijn en eenmaal de eeuwige gelukzaligheid te beërven.

ANNA.

LIEFDE EN VREES.

UIT HET ENGELSCHE DOOR JOHANNES.

„Hebt gij mij verstaan?” schreeuwde mijnheer Ramsay.

„Ik ben niet doof,” mompelde de jongen op een half fluisterenden toon, niet bestemd voor het oor zijns vaders, maar desniettemin staande toch door dezen gehoord.

Toorn kleurde het gelaat van den heer Ramsay; zijne oogen flikkerden onheilspellend; zijn arm maakte eene beweging om te slaan.

22

„Pas op!" De heer Ramsay naderde den jongen met eene dreigende houding, maar liet de half opgehevene hand weder zakken. „Scheer u dadelijk van hier weg!" riep hij met hartstogt uit; „en laat er geen gras onder uwe voeten groeien. Indien gij niet maakt dat gij binnen een half uur terug zijt, zal ik u slaan dat gij niet weet waar gij blijft."

De heer Ramsay trok zijn horologie uit om te zien hoe laat het was; waarop hij zich bevende van drift van den jongen afwendde.

Richard, zoo heette de jongen, openbaarde vrees noch haast, maar daarentegen eene soort van stompe onverschilligheid. Hij gaf geen antwoord. De onstuimige uitval zijns vaders scheen hem niets meer aan te doen dan het gemurmel van den wind in de boomen boven zijn hoofd. Van den grond oprijzende, waarop hij gezeten had, met een stuk hout in de hand, waaruit hij bezig was eene boot te formeren, verwijderde hij zich met langzame schreden. Behalve dit was er niets aan hem te bespeuren, dat kon doen veronderstellen dat hij zijn vader gehoord, verstaan of eenig plan had hem te gehoorzamen.

„Een half uur!" pruttelde Richard, terwijl hij zoo langzaam voortwandelde alsof hij den ganschen dag voor zich had. „Hij weet dat ik het niet doen kan in een half uur zonder hard loopen, en dit wil ik niet, zoo min voor hem als voor een ander. Laat hij mij slaan als hij wil. Lang houd ik het toch niet meer uit." Wanneer hij zijn best had willen doen, had hij de boodschap naar een naburig huis in minder dan vijf en twintig minuten heen en weer kunnen verrigten, maar toorn had toorn opgewekt en de op ruwe wijze toegepaste magt had een gevoel van tegenstand levendig gemaakt.

„Ik ben geen hond om geschopt te worden," murmureerde hij bij zichzelf, „of een muilezel om te worden gedreven. Dat is geene manier om een jongen te behandelen. Mij slaan dat ik niet weet waar ik blijf! Ik wou dat hij mij doodsloug, dan zou hij..."

Richard uitte de woorden niet, die zich aan zijn geest opdrongen. Zijn beter gevoel weerhield hem. Hij gevoelde een kleinen schok over de boosheid dezer gedachte. Hij wandelde daarop voort wat vlugger dan te voren, als om door gehoorzaamheid de slechte gedachte te verzoenen, die zijn hart een oogenblik gekoesterd had. Dit duurde echter niet lang. Hij bezat geen gewilligen geest, zijne natuur helde over tot verzet.

Van tijd tot tijd werd zijne aandacht geboeid door aantrekkelijke voorwerpen en stond hij eenige oogenblikken stil — deels zijne boodschap vergetende — soms ook met opzettelijke minachting van zijns vaders bevel — alzoo zijnen tijd zoek brengende en elk oogenblik de mogelijkheid der straf vermeerderende.

Volle dertig minuten waren er verstreken toen de jongen zijne bestemming bereikt had.

„Wilt gij even voor mij naar 't postkantoor loopen met dezen brief?" vroeg de heer, aan wien hij met eene boodschap gezonden was. De vraag werd met zulk eene vriendelijke stem uitgebragt, vergezeld van zulk een aangenaam glimlachje, dat Richard voelde dat hij — zoo als men wel eens zegt — voor hem door water en vuur zou willen loopen.

„Wel zeker, mijnheer," antwoordde hij met groote welwillendheid zijne hand naar den brief uitstrekken. „Met alle genoegen."

„Wat kan het ook schelen," prevelde hij bij zichzelf, terwijl hij den weg insloeg naar het postkantoor. „Het half uur is voorbij en de klappen verdiend. Het ergste dat hij doen kan is mij doodslaan en dan is alles voorbij."

Hij trachtte, al fluitende, zich in eenen staat van onverschilligheid te brengen, dat echter niet van harte ging, daar hij zich toch niet volkomen op zijn gemak gevoelde.

Nadat de brief op de post bezorgd was, drentelde Richard voort in eene lusteloze, besluiteloze houding. Aan naar huis gaan dacht hij niet. Daar vond hij een toornigen vader en wachtte hem de uitoefening der straf. Hij voelde niet den minsten trek dien een oogenblik eer te ondergaan dan volstrekt noodzakelijk was.

Een blik op de rivier, welke op korten afstand van de stad vloeide, gaf richting aan zijne slingerende gedachten, en weg vloog hij naar den prettigen stroom, waarop te roeijen zijn hoogste lust was.

„Gij verwacht hem natuurlijk niet binnen een half uur terug?" zeide een heer, die getuige geweest was van het voorgevallene tusschen vader en zoon en den opgewekten staat van mijnheer Ramsays geest had opgemerkt. Onderdom, karakter of verwantschap gaven hem regt tot deze vraag, welke dan ook niet als een indringer beschouwd, maar met beleefde welwillendheid aangehoord werd.

„Hij kent de straf." Mijnheer Ramsay fronste zijne wenkbrauwen met gestrengheid en drukte zijne lippen vast op een.

„Welke gij ook meent toe te passen!" zeide zijn vriend.

„Zoo zeker als er kracht in dezen arm is!" antwoordde mijnheer Ramsay, terwijl hij zijn rechterarm met forseheid uitstreekte.

„Ook zoo, dat hij niet weet waar hij blijft?" Een paar kalme oogen waren op het gelaat van den toornigen vader gevestigd; eene zacht berispende stem klonk in zijne ooren.

„Ik zal hem buigen of breken, mijnheer?" zeide hij. „Dat is mijn pligt. Welk vooruitzicht bestaat er voor een halstarrig, ongehoorzaam kind?"

„Geen zeer best, vrees ik," zeide de ander.

„Is mijn pligt dan niet duidelijk?" vroeg mijnheer Ramsay.

„Afgesehen van uw pligt in het afgetrokkene, om uw jongen tot onderdanigheid te brengen, waarop niets valt af te dingen, is het alleen de vraag of gij de juiste middelen daartoe aanwendt. Mevr. Howitt heeft in een enkelen regel zeer juist eene waarheid uitgedrukt, die welligt u eenen beteren weg zou kunnen aantoonen ter bereiking van uw doel. Herinnert gij u welke?"

Mijnheer Ramsay schudde het hoofd.

„Want liefde is beste medicijn."

„Liefde." Er heerschte een geest van verwerping in de stem van den heer Ramsay.

Niets noodzaakt ons om streng te zijn,
Want liefde is beste medicijn.

Zijn vriend herhaalde het couplet op een zachten, ernstigen toon, den klemtoon leggende op die woorden, welke bijzonderen nadruk vereischten, ten einde de volle meening te beter te doen uitkomen, en zoo mogelijk daardoor te overtuigen. De uitdrukking van mijnheer Ramsays oogen werd minder stout. Hij bewoog zich een weinig ongemakkelijk. Het strenge van zijn blik werd van lieverlede minder.

„Op eenvoudige, maar niet minder krachtige wijze is dezelfde waarheid weergegeven in de oude spreuk," zeide zijn vriend, „toen men langs den kortsten weg zijne gedachten uitdrukte: „Men vangt meer vliegen met honig dan met azijn." Daar ge nu, mijn waarde heer, gedurende langen tijd het met den azijn beproefd hebt, zonder eenig gunstig resultaat, raad ik u uwe toevlugt eens te nemen tot den honig. Met andere woorden, wijzig uwe methode van opvoeden. Spreek vriendelijk tegen Richard, wees zacht en flink tevens, en laat na dien driftigen, gebiedenden toon, waarin ge u meestal tot hem rigt. Doe hem gevoelen dat gij hem wezenlijk liefhebt, dat uw karakter eene zachte, aangename zijde heeft, en ik verzeker u dat hij voor u vliegen zal. Ik heb naauwlettend acht op hem gegeven en edele hoedanigheden in hem opgemerkt. Alleenlijk heeft hij van zijnen vader geërfd zeker gebrek aan zelfbeheersching, gepaard met een sterk verzet tegen alle onregtvaardige toepassing van gezag. Door liefde alleen zult gij hem kunnen winnen, waar het stelsel van vrees alleen daartoe leiden zal dat gij hem geheel van u zult vervreemden. Vergeef mijne vrijmoedige woorden. Ik had u dit reeds eer willen zeggen, maar het ontbrak mij tot dusverre aan eene geschikte gelegenheid."

De geheele zaak kwam den heer Ramsay thans in een ander licht voor. Hij zag dat hij den jongen onbillyk, liefdeloos en onvriendelijk bejegend had. Zijne gedachten vlogen terug in het verledene, en levendig herinnerde hij zich in welken staat hij menigmaal door harde behandeling was gebragt geworden, waaruit hij door geene straf, hoe ernstig ook, was te brengen geweest. Waar strengheid hem immer verhard had, had een vriendelijk woord altijd goeden ingang bij hem gevonden. Richard was zijn evenbeeld. Hoe vreemd dat hij daarbij nog nimmer had stilgestaan.

De heer Ramsay slaakte een diepen zucht. „Indien ik slechts wist dat het baten zou!" zeide hij. „Maar de stijfhoofdige eigenzinnigheid heeft bij den jongen zulke diepe wortelen geschoten..."

„Dat gij die onmogelijk met geweld zult kunnen uitroeijen," zeide zijn vriend. „De eenige weg is hem door liefde te winnen."

„Misschien hebt gij regt," zeide mijnheer Ramsay. „Maar wat staat mij n u te doen? Ik gaf hem een half uur voor het doen van eene boodschap, en dreigde met straf indien hij niet in tijds terug was. Zal ik mijn woord tot nul maken? Zal mijn eigen jongen mij trotseren?" riep hij uit, terwijl toorn bij vernieuwing zijne gelaatskleur verhoogde.

„Behandel den schuldige met zachtheid, geduld en vergevensgezindheid," antwoordde zijn raadsman, terwijl hij zijne hand legde op den arm van den heer Ramsay. „Laat liefde en geen toorn heerschappij voeren. Daarbij is hij wel geheel te beschuldigen? Ik geloof neen. Ligt de oorzaak van het verkeerde niet in uzelf. Is zij niet voortgesproten uit uwe onverstandige handelwijze? Begin met het zuiveren van de bron. Tracht eerst u zelve en dan hem te overwinnen. Wanneer gij

in dit geval oorzaak hebt gegeven tot ongehoorzaamheid, weerhoud dan den straffenden arm."

"Maar daardoor zou ik aan mijn woord te kort doen," zeide de heer Ramsay.

"Indien gij den jongen straft, zult gij dit desniettemin doen," zeide zijn vriend.

"Hoe zoo?" vroeg mijnheer Ramsay.

"Omdat gij hem toch nimmer slaan zult, dat hij niet weet waar hij blijft," was het kalme antwoord. Het woord werd in toorn gesproken, geheel buiten uzelf. Gebruik uwe rede. Hartstogt en trotschheid zijn slechte drijfveeren en voeren van het rechte pad af. Vergeet voor een oogenblik uwen wederspannigen jongen en laat liefde de drijfveer zijn, om alleen het goede voor hem te zoeken. Thans is hij ver van u verwijderd, breng hem weder tot u, ook binnen den kring van teeder omhelzende armen. Dit is uw pligt. Betracht dien, en alles zal weder terecht komen."

Nadat hij dit gezegd had, verliet hem zijn vriend, latende mijnheer Ramsay over aan zijne eigene overdenkingen. Het hart des vaders ging gebukt onder zwaarwigtige gedachten. De toorn was geweken en had plaats gemaakt voor bezorgdheid. Hij haalde zijn horologie uit; het half uur zou spoedig voorbij zijn; hij keek van het horologie naar het venster in angstige afwachting. Indien thans Richard was te zien geweest, welk eene verligting zou dit gegeven hebben! Maar geen Richard was nog te zien.

"Welk eene moedwillige ongehoorzaamheid! Welk eene plaag!" Terwijl de verontwaardigde man deze woorden uitte, steeg het bloed weder naar zijn gelaat. "Eigenzinnige, ongelukkige, koppige jongen." De toorn worstelde nog steeds met het hart van den zwaar beproefden vader.

Het half uur was verlopen. Richard was nog niet terug. Een ander half uur ging voorbij en nog immer was hij absent.

"Hij zal hiervoor gestraft worden!" zeide mijnheer Ramsay, terwijl zijne verontwaardiging de overhand kreeg.

De herinnering echter aan de wijze woorden zijns vriends drong op nieuw den stroom van verontwaardiging terug en deed medelijden en kalmte wederkeeren.

Thans was er een uur over den bestemden tijd vervlogen. Mijnheer Ramsay begon onrustig te worden. Het denkbeeld vloog door zijn geest, of welligt Richard in eene opwelling van toorn, verzet en ontmoediging, in verzoeking gekomen was om weg te loopen. Hij herinnerde zich zeer duidelijk hoe hij eenmaal in een verdrietig oogenblik daarvan gesproken en werkelijk reeds toebereidselen gemaakt had, om vader en moeder te verlaten en zijne fortuin in de wereld te beproeven.

Na verloop van twee uren bevond zich de heer Ramsay waarlijk in een zeer angstigen toestand en was juist op het punt om hem te gaan zoeken, toen hij, nog eens het venster uitkijkende, hem haastig en steelswijze zag voorbijgaan. Hij stond stil, luisterende om hem te hooren binnenkomen. De deur werd zachtjes geopend. Hij hoorde hem op de teenen door den gang en stilletjes den trap opgaan.

"Wat zal ik doen?" ziedaar de groote vraag voor den vader. Verscheidene minuten stond hij stil om zijne gedachten tot helderheid te brengen en tot kalmte te komen. Tot dus verre was het gebleken dat zijne strenge methode geene vruchten had gedragen. Dreiging en straf hadden niets goeds uitgewerkt; de jongen werd slechter in plaats van beter. Waar dit aan toe te schrijven was, was hem thans duidelijk geworden. "Arme jongen!" zeide hij met een zucht; de uiting van dit gevoel van medelijden leidde hem allens tot zachtere gevoelens. In plaats van langer te denken aan verzet en moedwillige ongehoorzaamheid begon de gedachte aan vrees en lijden bij hem boven te komen.

"Thans is het de tijd om hem te naderen met zachtheid en liefde." Terwijl mijnheer Ramsay deze woorden bij zichzelf sprak, opende hij de deur en trad den gang in.

"Hebt gij Richard ook gezien, Marie?" vroeg hij aan het dienstmeisje, welke zich juist op dat oogenblik daar vertoonde.

"Nee, mijnheer," was het antwoord.

"Ik dacht dat ik hem juist had hooren binnenkomen," zeide haar meester.

"Ik heb er niets van bespeurd," was het wederantwoord.

Mijnheer Ramsay ging aan den voet van den trap en riep "Richard!" met eene vriendelijke stem. Er kwam geen antwoord. "Richard!" zijne stem klonk luider, maar werd evenmin beantwoord. "Ik weet zeker dat hij thuis is gekomen," zeide hij.

"Mogelijk was het iemand anders," opperde Marie. "Ik heb sedert twee of drie uren niets van hem gezien."

Mijnheer Ramsay ging den trap op naar de kamer van zijn zoon.

Hij opende die en ging binnen. Hij zag Richard te bed liggen, kreunende als iemand die erge pijn heeft. Hij verroerde zich echter niet, maar zag doodelijk bleek. Er kwam eene uitdrukking van vrees op zijn gelaat toen zijne heldere oogen zich op den heer Ramsay vestigden, welke in den uitersten angst overging toen deze door de kamer trad.

"O, vader!" zeide hij op smeekenden toon, "doe het niet! — althans niet nu!" terwijl hij een arm opligtte, als om zich zelven te beschermen. Mijnheer Ramsay begreep hem.

Het beroep op hem gedaan en de gemaakte beweging roerden hem diep.

"Wat scheelt u, mijn jongen!" Des vaders stem was zacht, medelijdend en vol teederheid.

Oogenblikkelijk verdwenen de angstige trekken van het gelaat van den jongen. Zijne lippen beefden — zijne oogen vulden zich met traanen. "Ik heb mijn arm gebroken!" snikte hij en daarop biggelden de traanen over zijne wangen.

"O, Richard!" sprak mijnheer Ramsay, terwijl hij zijne hand op zijns zoons voorhoofd legde. "Hoe is dit gekomen?"

"Ik zag geen kans om in een half uur terug te zijn, vader, zonder den ganschen weg hard te loopen; — ik voelde mij hier verkeerd — hij legde zijne hand op zijne borst — en maakte geen haast. Ik ging naar de rivier en viel van een stapel planken bij den zaagmolen."

"Hebt gij een dokter gehad?" vroeg de heer Ramsay angstig.

"Ja, vader," antwoordde de jongen. "Zij bragten mij bij een dokter; mijn arm is gezet."

Mijnheer Ramsay boog zich over zijn kind, zijne hand nog immer met teederheid op zijn voorhoofd latende rusten. Hij zweeg eenige oogenblikken, daarop zich nog meer tot hem overbuigende kuste hij hem, terwijl de woorden over zijne lippen kwamen: "Mijn arme jongen!"

Richard begreep niet juist wat zijn vader met dezen uitroep bedoelde, maar hij gevoelde dat er medelijden, vergiffenis en liefde in zijn hart waren, en dit woog genoegzaam op tegen al zijn lijden, zoodat hij onder het genot hunner warmte en troost al zijne pijn vergat.

"O, vader!" zeide hij, terwijl er zich een lichtstraal op zijn gelaat vertoonde, "heb mij lief en ik zal goed voor u zijn."

Hoe sterk is de liefde toch! Toorn, berisping, vermaning, straf, zij zijn niets in vergelijking daarmede.

Als een scherp zwaard der veroordeeling ging door het hart des vaders deze bede om liefde van zijnen hardnekkigen, eigenzinnigen en wederspannigen zoon.

"Richard" — het was eene maand na den dag dat zijn arm gebroken was, "Richard, gij moet schielijk even voor mij naar mijnheer Baird."

De vader sprak vriendelijk maar op vasten toon. Richard, die las, sloot oogenblikkelijk zijn boek, en naast zijn vader komende staan, wachtte hij met een opgeruimd: "goed, vader!" op de boodschap.

"Ga even met dezen brief naar mijnheer Baird en breng mij antwoord."

"Ja, vader." Richard nam den brief en verwijderde zich van het kantoor met vlugge schreden.

"Liefde is beste medicijn!"

"Ha, goeden morgen!" zeide mijnheer Ramsay, zich omkeerend op het geluid eener welbekende stem, terwijl hij den binnenkomende met een vrolijk gelaat verwelkomde.

"Ik zie dat gij den beteren weg gevonden hebt," bemerkte zijn vriend.

"Ja, dank zij uwe tijdige tusschenkomst," luidde het antwoord.

"Een beteren en gemakkelijker weg tevens. Het schijnt dat een hard woord de voeten van dezen jongen bindt, terwijl een vriendelijk woord hem als de wind zoo vlug maakt."

Wanneer ouders slechts dit ter harte wilden nemen, welk eene verandering zou het teweeg brengen in duizende en duizende huisgezinnen. Hoe gemakkelijk zou het worden de kinderen te regeren! Waar liefde gewillig en vlug maakt dienen toorn, strengheid en het verwekken van vrees slechts om verzet in het leven te roepen. Het is de overmagt van den sterkere, die eene eindeloze tegenkating na zich sleept, en hand aan hand gaat met opstand en alle daaruit voortvloeiende onaangename gevolgen.

